

El trilingüisme pot substituir la immersió lingüística? (16/10/16)

És el que demanen els “moderns” per indicar que s’ha de superar la curtesa de mires dels qui defensem la necessitat i continuïtat de la immersió lingüística en català a les escoles de Catalunya. Fa mandra haver de parlar tantes vegades del tema, però els minoritaris en una situació de poder imposat ho hem de fer permanentment, encara que tinguem dubtes sobre la possibilitat de ser escoltats a l’altra banda.

La immersió lingüística en català va néixer perquè els nens que no el tenien com a llengua familiar el coneguessin oralment abans d’iniciar la lectoescriptura en aquesta llengua. L’alternativa que s’aplicava als anys setanta era l’inici a la lectura en castellà per a uns i en català pels altres, bilingüisme en deien, que durant uns anys es va materialitzar en dividir la pissarra de les aules en dues meitats, quan no hi havia dos grups diferenciats. Els defensors de l’escola catalana en llengua i continguts no volíem aquesta divisió dels nens en funció de la llengua, a l’estil del País Basc, sinó la utilització de la nostra llengua com a mesura d’integració social i com a garantia de pervivència de pròpia llengua al nostre país.

L’opció de la immersió es va imposar en el nostre sistema educatiu gràcies a la victòria en les primeres eleccions catalanes dels grups polítics que la defensaven a la si del Consell Català d’Ensenyament. Després es va fer un ampli consens al respecte, solament trencat pels grups polítics que tenen una concepció centralista i imperialista de l’estat, i que voldrien relegar el català a una llengua casolana i residual.

Recordem-ho. La immersió ha permès el coneixement del català a les noves generacions encara que no ha aconseguit que el seu ús social sigui el que correspondria a la llengua nacional d’un país normalitzat. En cap moment el coneixement de la llengua oficial de l’estat, el castellà, s’ha vist perjudicat, com ho proven els resultats en les proves d’avaluació, tant les dissenyades a Catalunya com pel ministeri d’educació.

Si per trilingüisme hem d’entendre el domini de tres llengües al termini de l’escolaritat bàsica, català, castellà i anglès, és fàcil estar d’acord, i de fet ja és una fita assenyalada en el currículum escolar. Si per aconseguir-ho cal fer alguna matèria en castellà o anglès, a més de l’assignatura de llengua, també és quelcom habitual en molts centres. Si per trilingüisme s’ha d’entendre que les tres llengües en qüestió han de tenir la mateixa presència en la comunicació oral i quotidiana de les escoles, a banda de la dificultat real que això suposa pel que fa a recursos humans disponibles, tampoc planteja contradiccions pedagògiques si s’aplica l’últim any de l’ESO, per exemple, quan l’aprenentatge lingüístic de la llengua pròpia i de l’oficial a l’estat està consolidat. Per tant, res de nou. Els proclamadors de la idea s’obliden, però, que a l’escola hi ha més llengües: la pròpia dels alumnes de famílies immigrades no castellano-parlants, la segona llengua estrangera que s’inicia en l’ESO, etc. D’altra banda, costa pensar que a les escoles de Castella, Extremadura, Andalusia, Aragó, etc., estigui present

l'anglès en la mateixa mesura que el castellà, i això que per a elles solament es demana el bilingüisme...

En síntesi, un disbarat polític més que no té altra finalitat que afeblir una llengua, la catalana, que no es valorava – malgrat ho digui la constitució que tant s'esmenta –. Es tracta d'un signe més de la imposició d'un model d'estat que no entén de diferències, més enllà de quatre expressions folklòriques. Hem de seguir el nostre camí i esmerçar esforços perquè la llengua catalana segueixi essent un símbol inequívoc d'un poble i d'una cultura diferenciada, d'una nació mil·lenària que vol sobreviure en un mon globalitzat on impera el domini dels més forts i grans. D'una nació, però, que vol comunicar-se amb les altres entenent-les en les seves llengües. I tot això no s'aconsegueix amb passivitat, renúncia o suposats repartiments horaris escolars generalitzats. Cada escola ha de fer el seu projecte d'acord amb la seva realitat, per així assolir les fites lingüístiques proposades, tal com diuen les normes catalanes vigents,.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)